

By/av: Faruk İremet

Title: Zeritenik

Contents/innehåll: Poems

Language/språk: Zazaish

ISBN: 91-972069-7-0

Print/tryckt: 1996, iremet publishing

Zeritenik

Vervateni

Gerek her merdım hemver xü, hemver piranê xü vazife yê xü biyaro ca. Vazife; vazife yê vındernayışê vını biyayenda zıwanê ma Zazaki yo. gerek her merdimê no zanê, nuşkar, wendey xü u kokê xü nas bikero. Nas kerdena xü, nas kerdena welatê xü kêberê şarê binan rê xü qebul kerdayışa beno.

Her merdım bı şexsiyetê xü ya yeno nas kerden. Senin kı her millet, nuşkar, artis bi çi yê xü yê taybeti ya yenê nas kerdeni. Ê kı ninan rê beno kılıdê komünikasyon zi fina zıwano. Yani ziwan, kılıdê komünikasyonê nuş u ê qıseyê mabêndê şaran u insanano. Zıwan şexsiyetê welatiyo. Kokê welat, kokê name yê welat her wext xü ziwan ra gino. Swêdi-Swêd, Yunani-Yunanistan, Fransizi-Fransa, Romani-Romanya, Rusi-Rusiya u.a.b...

Çı wext merdım bı zıwanê xü ya nê nuşno, zıwano xü niyaro kar, cayê dı êy merdımı kewnê tengaseya vinayış u nê şenê rayê newe akerê qandê zıwanê xü u nê şenê bibê rayverê şarê xü. Zıwan, vek u diyalekt zengin biyayena şar biyeyena.

Bı zıwanê zazaki heta nıka çiyê mühim niyameyo nuşnayeni. Çiyê kı heta nıka ameyo nuşnayeni zi zaf neweyê. No newe biyayeni zi, zıwanê ma yê nuşti zehmetey veceno ser rayê ma. Heta nıka o çi kı ameyê nuşnayeni, ina zi tenya ser çiyê politik u ıstankı mendo. Gere ma nêy çiy bıvırnê. Enerji u gıraneya xü bıdê ser çiyê bini zi. Co kı çendi ma ser zıwan, tarix, tradisyon u ser çiyê açarnayış bı gürweyê ma yê zıwanê xü yê may u piyan bıkerê dewlemend. Heri çiyê mühim zi noyo kı, zıwanê ma yê zazaki dı diyalekt u veki estê. Nuşnayeni dı, qıse kerdeni dı qandê coyo kı ma zehmetey ancenê . Gere ma qederê zıwanê xü yê bin dest mendaye bıvırnê u êy rê guniyo teze bı dê. Eger ma nêy nê vırazê se, qeçekê ma , ma ra hêsap perskerê. Ma, kar u xebatê ma zi wuni tecrit bıkerê kı ma do nê şerê bı werzê saqandê xü ser.

Tiya dı ez wazena çiyê veca çıman ver. Gere ma enerji u goniye xü bıdê ser zıwan u ma xü lete nê kerê. Vek u diyalektê zazki biyarê pêhet u bı ina ra ma zıwanê xü yê nuşi vırazê. No kar zi, karê merdimê cidi u ê zaneyo. Eger ma wazenê se, zıwanê xü yê newedera vırazê gere ma akademi, enstütiyên xü vırazê. u bı newedera ma êy rê goni yo taze bı dê. Bı zur u nêzanêya qe çiyê nekewno ser. Zane biyayen zi, kokê xü, zıwan xü u kültürê xü naskerdena u gırwe kerdena beno. Gere her merdım gırwe u enerjiyê xü dı cidi bo.

Vırazyayena u biyayena dınya ra heta nıka heme çi ameyo vırnayış. Hinsani, si, aw, dar u çar wextê seri ameyo vırnayışi u zaney tarixê nêy rê vanê mutasyon. Zıwan zi no vırnayış ra heqê xü giroto u ameyo vırnayış. No vırnayış hem hetê negatıva u hem zi hetê positıva yo. O çi kı negatıv tarix dı xü mısınayo noyo kı şar zıwanê xü vira kerdo u zıwani bini mısınayo. Na vervatenê xü dı bı zeriweşeya şenê nêy vacê kı; zıwanê ma di zi çiyê newe vıcênê. Ma şarê xü rê u wendenanê Zazaki rê heme çiyê neşiri Zazaki pıroz kenê.

Ez nêy çiy serwerzayena zaf gırdı vinena. Qandê kı, heta nıka zıwanê ma ameyo pelçıkıyayeni u nıka nıka ma gamê xü yê gırdı erzenê u xü nezdiyê pê anê. Ez a vana; Qandê jew biyayena zıwanê ma zazaki dest pêdê pê, mıl bıdê mıl...

Zeritenik

-1-

Ê çî çimiyê
dî siyayeya por dê to dî
arwêşê şanî Zeritenik
no çî xezeb o
qesba camêrdê nê welati
tîrote şanê mîn o
tariya xori dî
ê çî fixaniyê
ê fixan,
ê tenya biyayenê.
Tenya biyayena
fişingê to yo enbazo.

Tî mî ra pers kerd
mî ra cewabê persê to bê zıwano
bê zıwano ay destî girêdaye
kamcin name bîda?
Nameyê nêy çî çiçiyoy?

-2-

Ma vîzêr nê bi
mî a cînya serdê pîrdî vînaya
porê cî bî vaya
rengê konstnerê vîraştê
çîçîkê cî
werdenê...
vêşaneyê qeçekê ay bi.

Fixan,
fixan a zerida yaran...
U ê hezaran bi
nîmneyena ê çidê xeribey bi
o zi, ze vewrda tozanî
ma ra dûri pera
perayena
halûnê
koyê zerida
dîrbetna tenya biyayenî.

-3-

Bejnê to yo şermaye,
şermayeyê çımandê mı dı
çımanê mı
ze rengandê konstnerı
dest nê daye
ne zı leymin bi.

Hey delalo, welatı bîndest,
serehewedayena
 zerida mın a kıhan
newe biyayena zerıda mı
ka, koti dı mend
pêlê nımnayeya qelema mı?
Tırba cı,
tırba enbazdê mı
enbazê mın o güleyan ver di
 şehido Zeritenık
dı bîndê azadiya kıhoya
 azmini dı
xü nê da dest
arweşê şani Zeritenık.

Ez to vinena

Çımê to roşni bo waştaya mı
bewnı fina serna ravêrd
tı fina mumna bıacıfını
o yo kî tı mı pawena
çımanê to, ze veriya
 fina ser rayê mı
 hesreteya to bixemılno.

Çımê to roşni bo waştaya mı
bewnı vewr helêno
tıya dı çı mend ma pêbıvinê.

Waşt

Xortê bi
tenya
zerya cı
zeydê
teyşanêya
erdanê bê aw bi
kokêno mezbut waşt
nê bi
cinya waşt
berey bi
welatê xû waşt
o zi bindestê
bindestan bi.

Rojan,
mengan
u
seran
amord
sırgun bi,
belayê sereyê cı,
tenya biyayena cı
ze adirê cıxare
canê cı acıvına
cıxara xû ra
nefesê ant
u derdê xû
zeydê dumanê cıxareya.
vela kerd

Vızêr amnan bi
ewro payız
tayın serd
puk
u varan
bı va yê payızıya
heme çi bi palax
ax...
Mijê siyay...

Koy ser dı ewro
mı darê di
o zi zeydê xortiya bi.
Vızêr,
zeydê amnaniya
ewro,
zeydê payızıya wuşk

u zeydê o xortiya tenya bi.
Ser koy dı dırbetın
qande roji weşı
payız dı,
 hez peyda kerd
zeydê weşeya amnanı.

Mijê siyay
daran ser ra
 kewt ver va
ze dumanê cıxara...
 vını bi

Aşmi

Şanê amnanî
ser azminî dî estare
zeydê güla sur xü
akerdo

u
tiji
zey verê
ser vala ma yê suran dî
qandê azadiyê Zazayan
zeydê güla suriya
germeya amnanî dî
xü dayo teber

e,
tî zanê
ez to hetî
u
bî to dî
zeri weşa welatê mî.

Tî aşmi
tî tiji ya ma ya.

Mitra

Ez 2hozanwanêna
zerya mı qeçeko mahsum
qet bı vayeyêna niyameyo rotenı
u gıştandê çataliyê zeriya wuna
halunê çımandê Mitra ra
mı tiji arêkerdı
xoriyêya zerida şiiirı dı
kıhoyeya 3mêşandê tijinan xemılınê
no eşqê mın o to rê wunasin
1pêhesyayena vala yê eşqi dı
huwayê Mitra.

- 1-Mitra: Mitoloji dı, nameyêdê homayê tiji
- 2-Hozanwan: Şair, nuşkar
- 3-Mêşe: Dar u ber, daristan
- 4-Pêhesiyayen: İlan

Kêyna mı

Tı nê şena
mı ra hezbıkera
tı nê şena
ımısa mı
qandê kî ez,
lacê feqirana
ez nê şena to
bı hüngımêna
wari kera
ez nê şena çınayê bı heriran
torada
hele hele to rê,
qandê zenginey
nê şena soz bıda.
qandê kî tı,
çına xürada
qandê kî tı,
bızewıcyä
gerek tı,
edakarey bıkerä
keyna mı
fedakarey...

Zeydê mına,
zeydê êya,
zeydê nêya.
Bê fedakarey
tı nê şena
nano rehat bura
heta arıqê çarey to nê rijyo
tı nê şena
çınayo weş
xürada.
tı çıwext ékey bıkerä,
tı nê şena
bı kewa külfetê ma miyan
kêyna mı...
Tı nê şena bıkewa külfetê ma
eger tı vacä
ez édızıyaya,
ez nê wazena
o wext zi
tı mı rê nê bena
kêyna mı

Kokê cı

No şan ez,
rehin girota
tareyeya horiyê
ixanet pır kerdey
mı -erdan- nuşna
şananê bê name rê
bitamê isotiya
ê kî işkence kenê
êy rê zi wêhêr vıcyay.

Çımanê to gırd biy
vatenê to gırd biy
dima şokê elektrikan.
Tı ma rê,
ma to rê
xerib niyê
ma wêhêrê meji yê
o kî kokê cı bı erda dısıkyaye yo.
No heskerden
u hendı kî no zeri dano pıro
u bar keno goni
ê qanalanê
srehewadayeni rê...

'Ema mı Fat rê"

Bı zıwanê ma, ıstanıkê to

-1-

Şiirê bınışnı
bê guni
bê tewayışı
bê nê weşey
u heme miyanê êy dı
bıbo jew dêri
qandê weşey.

Kaxidê no sıpe
u qelemê no
bê mürekeb
bınışnı şiirê raşt
bê çewtey
bê xıyanet
u xü bınışnı
bê zuri.

-2-

Çaxê ma yo qeçekey
u
ıstanıkê Daday
bı serweşeya virê mı dı rê
u
bê nê weşey
qandê ma şan
bi cayê nımnayeni
miyanê tariyan dı...

Nıka ma biyê gırdi Dada
qeçekê to yê adiri
çiyê bina ra hes kenê
ıstanıkê to,
bı müzikê Roudrigez
bê vaten
qandê weşeya jew deqe
heme heyali
werzenê ser lıngan
Dadaaaaaa

-3-

u

ıstanıkê to
qandê ma
tenya nê bi
hewnê ma yê qeçekey
ina bi nımuney Dada
nımuney...
Senin lacêkê no feqir
ser hewadano
hemver padişahan dı
senin kêynekeño weş
kêynek biyayena xû
nê dano
lepê ejderi çımsura
ina tenya
ıstaniki nê bi Dada
ina zıwanê ma bi
kameya ma bi
tarixê ma bi
nıka ıstanıkê to
sere yê ma dı
şırqan kenê.
Waştana ma
qandê zıwanê ma yo
Serhewadayenê ma..
qandê şarê ma yo.
Dada, lac u kêyney dımlıyan
o rê sond waneno kı
ma do ê ıstanıkê to yê şirini
lepan bın ra vecê.

Germey

Wuniyo
tı wazena
destê mı veradê
o germeya veri nê mendo
ê vacı qandê çıçı yo?
O...
hêrsê çımanê to
desmali *tern kerdo

*Tern: Hi

Gêyrenê

Zeydê mırıçikana
ma halunanê xü ra kewt
bê hıdud
bê ray
miyanê şanê tariyan dı gêyray...
Germeya halunanê xü
u nê vinenê ay germey.
Werzı canê mı,
halun gêyrayena ay hewni ra
nıka ma yê tiya dı rê
heruna kesi,
ti ya nê gina
bê mı hetı!

Ame u şî

Ewro hülqê mî,

-tengo-

zerya mî

zey adiri

kewto ver hêşî...

Şan

kerdo

roj.

Tiji ame,

roşni ame,

o zi zerya yê mî ra

kederî vet

veşna

cayê derd u keder

serbesteya welatê mî vereda.

Ame

vereda

u

şî...

A waştaya ma ya

Gan,
Ganê min o,
 mı ra
 to rê emanet
Tı mı ra durı,
boyê to nezdiyê mı
 heyalan dê mı dı.
 A gan
 bê şermaye
 akerde.

A gan, ê to ya
bê gülı,
bê erdı
u arıqê to yo
 hêrsanê mı dı.

Mı to ra
tenya
waştênê no bê çım waşt
 bê herf
 bê xet
 bê suret.

Mı tenya çımanê to
 çımanê to waşt
 kı waşt dınya
 bı çımanê to ya bı vına
 helala, çımanê mı.

Gan,
fina gani yenê rotenı
gan,
fina gani yenê kıştênı
gan,
fina, a ganı dırbetını dı
 tı esta.

Ez, ê to
tı, ê mı bıya
labırê gan,
na welatı bê wêhêr
 bê vala
 bın êşkence ê kamiyo?

Na welat,
 ê ma ya
a waştaya ma ya

U b1 a z1wana

B1 ç1manê hêrsi p1riya
b1 ç1manê tersana
ser z1wanê m1 dêrêno weş
welat ra duri d1

qandê şarê ma Zazayan

ş1ma ser
to ser g1la m1
miyanê nê weşey d1
b1 heskerdena germa
g1la arêdana pê.

Boyê to
g1la m1
m1 ra duriya
u ez duriyê weşeya welatiya.

B1 z1wanê ma ya
maç kena,
tam kena,
q1sey kena,
b1 z1wanê ma yê Zazakiya
to rê vana;
"to heskena"
u b1 a z1wana
to ra aşnawena
t1 m1 heskena...

Teyşan biyayenı

Naskı dışmeni
çımsuri!
Germeya amnani dı
süreya *sodiri dı,
gülêno sur veradı
ser virardena şêhidan!

Hêrsanê çımanê to nê,
lejê to bınuşno axin.
Zehmeto,
varan bın dı
têyşan biyayenı
laberê, tı qeçekê no erdananê
metersı!
Tı helbet, no lejdê xü dı,
u heskerdena welati dı
tenya niyê.

*Sodri: Şefaq

Xalza

Xalza

tenya biyayenı zehmet o
qeçeki nê şenê kay kerê
nê şenê güla vırar kerê
adır kewto mêşe miyan
 veşayena zeri
 dırbet o,
 horıy o
 xalza...

Adıro kı kewt Suk
kewt ma zeri
Kêyey, ocaxi veşna
Ma kerdı pereng-pereng
ma kerd, mehkumı macıreya ebedi
Sukê ma ra...
Xalza,
welat
welatê ma yo
bêrı,
 ma hetı wêhêr bı vıcıyê
no erd
erdo ma yo.

Tay nê bi

Şıra

ser rayê mî

dar u bostan

koy u kerey

dîşmen u tîrşîkçi

u çorşma dî çîmsuri.

Şar kole nê bi

ez kole nê biya

ez kole nê bena

ez kole biyayenî nê wazena

nê wazeno

pir û cînya

camêrd u xorti

qeçek u kêyneki.

Kes vir nê keno

a kîştên u zorey

Dersîm dî,

Pîran dî,

Xarpût dî,

Koçgîrî dî

Ararat zî vîra nê keno

qetîl kerdenêno tay nê bi.

Qeçekî zî vîra nê kenê

senîn gülê boyê cî weş

amey wîşk kerdenî

dîlo, zordarey dest pê kerdo

dîşmen rayan tepîştî

xorti metersê

vala yê xû werzanî, azminî...

Kes nê şeno

Kelepçe yê
destanê mî
qandê destanê mî nî o.
Ez roşnavira
roşnavir...
Kes,
nê şeno
kelepçe yê xû pîrodo
fikirandê mî rê.

Miyanê mî dî

Werzî!
hewnê xû ye horî ra, werzî!
To pawena.

Ez zana
rayêno
şiyayen u pêydî niyameyena
wuniyo ez zana
u vir zî nê kena
heskerden u bawer kerdenî.

Miyanê mî dî tengasey
miyanê mî dî isyan
to wazena, to pawena
Piyê mî, vir nê kena
rojê ma yê weşî.

Wazena şîra
serdey
tenyayey
hêş miyanê mî dî
u ez to pawena.

Heyat, o yo kî
merdim êy ra çî mîseno
heme çî
o ser gan tewateyeni rê
o ser heskerdenî
u o ser hesret.

Werzî!

Qandê mî vaji
heyat çiçi yo?
Ez wazena bî zana
piyê mî,
ez a to pawena.

Ewro varan vareno
şewra nê zana çiçi bîvaro
ez wazena fina to bîvina
ez zana şî
ez nê şena to jewna finî bîvina
destê mî nê reseno ser erdê to
u ez nê şena boy bîkera
mî ef bîkî Piyê mî
tî, hesretê mî bî u tî şî...

Piyê mî ez o bira to het
ewro, meştî mühim niyo
mî bîpawî
destê mî dî gülêna sur
bî hesretê xû ya bira to het
u ez nîka ra, to hetî ra...

Tı u zerya to

Nıka qandê kami vaca
u binuşna
qandê may u pi,
Way u bıra
u qandê şarê ma?

Zeri hezkerdena.
Dur biyayenı,
ma miyan dı ra
dur biyayenı,
sereyê ma dı ra
dur biyayenı,
xü karito miyanê insananê ma
dur biyayenê ma
kefê dışmen o.

Meşo,
kêyna delal.
Hisê zeri ümido
u dur biyayenı xırabo
u dur biyayenı hesreteya
dur biyayenı zehmeto.

Meşo,
xorto camêrd
germeya zeri, serhewadayena
dur biyayenı, tenya têşanêya
dur biyayenı, vını biyayena
duri, tenya cêser vıznayena.

Meşo,
bewnı ser welatê ma
senin tiji yo abeno
vayê amnani
seni ma beno weşey
zerya ma ze güloverê baharı
senin xü dano teber
ganê mı, to u zerya to
xü hetı wazena.

Nimite

Hewnê mî dî
 tenya tî esta
o kî kes nê vîno
tî nîmîteyê wuca dî
o ca kî,
qandê heme insana
 gîrote yo.

Sifte ma pê,
 wuca dî, di
pêyniyê kêberê çîman
o kêber kî xû akerdê
hewnê mî
u
ca yê to yê,
 mî tî nîmîte rê.

Ramandê ma dî

Şîma vanê
heme çi ray dî ro
çiçi ray dî ro?
Lej keno o yo
hem ca dî
gülê tezey.

Kamcin kışt ra rojo dano pa
ma no bê sebeb o?

Qe çiyê veng niyo
hawarda zıwan dê mı
fina teqey abyayê zındanan dî.

May vanê,
qeçê ma bî kotekana
cêser nê kewno
bî çî babeta ma şenê gülê suri
biresnê inan
kî ina bızanê
"ina tenya niyê"
u ina ramandê ma dî rê.

Senin berza

May a mı,
weşeya zeri da mı
nıka hesretey
 zeredê mı dı
 ze kül
 ze nê weşey
 vıla beno.

Senin!
Nê zana.
Senin berza,
zerida xü ra
 na külanê hesretey
na genceyda xü dı
 vana qey
 biya kal
bê sıpe pordê mı dı.

May a mı,
nê zana to rê senin vaja
heyatê mı,
 nê zana,
 o do koti dı bıqedyo
 u bê wêhêr vını bo.

Bıra, way u enbazê mı
şıma nêy weş bı zanê kı
 bırayê şıma
 qe rojê
 xü teslım nê kerd
sere hewadaye
 her wext verni dı
 ne tersayê
 ne zi qeleş bi.

Laberê hesret,
goşdareya camêrdey nê keno
hesret,
ze qeleş peyni ra dano pıro...

Gülê nê akerdey

No çiçi yo
bê wext
tı xü dana ray
ganê mı dı
deryay wuşk kena.
Dengızê, rehmê may dı
-heyatê qeçekê mı kışena.

O heyat,
küçe dı,
destê qeçekan dı
zeydê gogi ya
pêro heskerdena zeri ya
qeçeki...Güli nê akerdeyê.

Tı viri dê mı dı ra
ez,
to vira nê kena
tı biya, derayay rehmê may.

Heyalan dê mı dı
tı xü dana ray
u şına
tı kewna duri,
tı xü dı bena
mı ra çi yê
tı mı rê tenya
hêşi veradana...

Vanê Zaza yo.

Werzanî erd ra o dirbetîni!
Pers kî cî ra,
o ka mo?
O nê merdo,
o sere hewadayeno
o erdê wêhêrê welatê ma yo
u cî rê vanê Zaza yo.

Ma mekerê ilet

Ina dıřmınê ma yê,
Ina fek bı goniya yê,
Werzê! Embazno werzê!
Xü ra pers bıkerê
řıma kami yê.

Eger ma jew nê bê
eger ma parçe bı bê
nêy rê tenya kêfê
 qetilê řarê ma,
 qetilê egidanê ma yeno.
Ma rê vınderdıř gerek qe nê bo.
Çorřme yê ma heme ameyo gırotên
gerek ma zi bı bê jew dest
 jew pırodayer
ma rê vanê
 -řıma wêhêrê vala niyê
ma zi wêhêrê vala yê
qey řıma nê zanê
bı rengê sur u řınê Zerdeřt
ma zi wêhêrê welatıyê
ma koy,
koyanê ma nê bi
 wêhêrê cengi.

U goni,
goni yê may u çeçekanê ma, nê bi?
De werzê werzê!!!
Goniyan miyan ra bı rıhêno newe.
řıma zanê heme çi ra mühim çi çi yo
zıwano zıwan...

Eger zıwanê ma
nê bo dıyanetê ma
ma yê vîni bê ha ho...
Me vacê no Sûrek ra yo, nê beno
me vacê no Dêrsım ra yo, nê beno
me vacê no Palo ra yo, nê beno
me vacê no Hını ra yo, nê beno
me vacê no Elewi yo, suni yo nê beno
me vacê no bê imano nê beno
la de beso...
Ma mîleti yê mîlet...

Embaz,
embaz...
de beso welatê ma
u ma mekerê ilet.

Ina nê merdi

Ay kî bermenê
ay kî teslim bîyê
vanê koy adîr nê tepîşeno.

Adîrê sîfteyî
dest ke panc noli dî
Ê kî canê xû vîsnay
koy bi
koyê adîri bi...

Şîma!
şîma kî, vîrarê nê weşeya xû dî
dîma qedehê
xû ra ravêrdê
şîma gül nê bi
şîma wuşk bi
şîma teslimiyetî
xû rot.
Şîma nêyrê name vîna
bi taqtîk.

Bonbayê sîfteyî
teqya ganê giroteyan dî
îna çear egîdî bi
îna nê merdî
îna çear Koy bi
Sîpan,
Ararat,
Cudî,
Zagros
îna vîra nê bi
îna nê merdî..

Mevacı

Ez gülê xü ra
xeber nê girota
vanê,

-o to vira kerdo-
vanê loo,
-aw rê zi adır kewno
aw zi veşeno-

Gülê mı
nıka tı ya koti dı ra?
Tı ya se vana?
Tı ya vana;
-hes çınya u veşa-
Hawar enbazê no
heskerden rê zi adır kewto.

Deza lo
o ma hes kenê lo
Ina koti dı rê?
Mevacı,
heme çi zuri yo
heme çi rê adır kewto
zerya mı
zerya mı helêno loo...

Bê Zîncir

Gûlanê bîhar akerdo
gûlanê eşqda to
bê zîncir bi destê to
eşqê ma bi roj

Ez kewta şewqda heyat
ez kewta rayê duri
bê to ray amey girotenî
ax jan bê vala

Tî mî ra duri nê bi
tî vîrarê mî dî germey
bî îşkence vîni nê benê ma
ma vîni nê benê.

Rew bêrê

Rew bêrê,
siyayêya şani ra
 rewtîr bêrê.
Bîbê aşmiya şani.

Rew bêrê,
şewqa tiji ra
 rewtîr bêrê.
Bîbê zerida roji.

Rew bêrê,
heta verey
 u germeya ganê ma
 serd nê biyo.

Merg

Sebeno

mergi

nıka mefikıryı

a kı,

weşey fikirıyayenı esta

herunda

mergi dı.

Mergi,

bı cıwaneya ma ya

pênino

u wextê cı niyo kı

kêberê ma pırodo

yan zi bıbo mêymanê ma.

Tı va

Mı,

mevera dı

-tı va-

bê zıwan.

Nê wazena bıkowa desta

nê wazena bıba kay

ma pêrê xerib niyê

ganê mı.

Erdanê mınno karite dı

nê wazena tiji şıro war

u zerya to

mı rê

bıbo şan.

Bê to nê beno

tı va-

zerya mı,

xü dı bıbi

u mı vıra mekı!

Ez erdê to

tı mı ra leteyênê

-tı va-

u mı to vıra nê ke

mı zeri dı

her wext

tenya cınya yê bi

WELATÊ mı.

Tı ya

Ez wazena

to vira bıkerá

tı mı rê

u

şarê mı rê nê bena.

Ez wazena

name yê to zi

vira bıkerá

ez nê wazena

bı êy a bışerma

Ez wazena

to vira bıkerá

qandê kı

tı ya şarê xü dı

xü rê huwena

Kı tı ya

vıra rê mı dı

u ez

ê şari ra parçe yê na

u ti

nê şena mı rê bı huwa.

To ra şermayenê

Qandê kî
tî
dî kîtap wenda
u zana kam bi
Voltaire,
Jaün-Paül Sartre,
Emîle Zola,
Maxım Gorkı,
Karl Marx,
Adam Smith,
Qandê kî,
tî,
dî qedeh
şarabê Campo Vejıo ra şımit
u kî tî zana
kamcin marqa şarabi estê
qandê kî,
tî ya...
çatal u kardı ana kar
qandê kî,
tî ya...
kewna vırar ra vırar
qandê kî,
kültürê to yê kehan ra
şermayena
tî vana belki
nêy çiy
to kena entellektüel,
u insanê no newe?

Tı ya

xü ra

kültürê

xü ra

tı ya

ehlaq

u

edetanê

xü ra

remena

Ma tı zana

mana entellektüel,

u

insanê newe biyayenı

çı çiya?

Raşto,

tı ya...

şaraba

u bol çiyê binan naskena

laberê,

wuni çıyan bıkı kı

qeçekanê to

to ra,

u entellektüel biyayena to ra

nê şermayê.

Bı name yê Zaza

Vını biyayêya,
pak biyayêya,
pelê,

1 seseri,
wazena,
bê zanayenêy ra
veca.

Wazena êy,
bı kola
bı seseri newe ya
ê şar kî
bı name yê Zaza ya
yenê zıkır kerdênı...

1-Seseri: 100 ser (asır)

Vaca

Pêy dı bêri,

vaca,

pêy dı ninê.

Bêri,

vaca,

tı nina.

Hes bıkı,

vaca,

"viri bıkı" vanê.

-Mı viri ke-

T1 esta

Heme qıseyê mı dı,
heme nuşanê mı dı,
tı esta.

B1 to ya qısey kena
-ez esta...-

T1 vını bena.

Şanı

No şan zi
nê şena rakewa
no şan zi

hewnê mî kewt
qırıkê şanê siyay
u nê şena veca.

Bê hewney ze leymî
dısıkya yo bı mın a
zey dê şananê mın o,
êy bini ya.

Hêy bê hewneya mırdar
ma tı nê zana kî,
ez çi yê leymın
nê dana xû ra...

Nobed nê tepışt

Gülê,
şîrê mî
zey defterê rojane mî o,
o bî macerayena dom keno
jew wextêno nê zaneyen dî
o do bî qediyoy
tekrar rê tarixiyoy
dîma persanê nimçe mendaye.

Mî Hariman nê dî
Homa mî rê elçitey nê kerd
mî si yê zi nê tîrawut
saltanatê xîlyayêy ra.
Ezrail kêberê mî dî nobed nê tepışt
Mî tîjî emanetê Homayan kerd
erdî,
şîrî qandê xû.

Bê to

Hêvi yê mî
vir ameyena mî
bê to
ez,
bindetst a.
Ez kole ya.

Tî...
Dermanê dîrbetanê mî
tî...
Şewqê hêrsanê çımanê mî
tî...
germeya
eşqê zeri da mî n o jewemin
bê to
u bê name yê to
ez,
kale ya.

Beno kî
ez...
Mirekebê qelemê to.
Beno kî
ez...
rîste yê 1qîsebendê to.
Beno kî ez
dıropê goni ya to ra.
Beno kî
ez...
tersanê bê ters a.
Ez a,
ez a,
axinê to.
Ez a
ez a
bî êşanê to dî
ez a,
dîrbetın.

Tî hêvi yê mî,
dîma her heskerdenî
tî,
germeya ganê mî.

1Qîsebend: Ferheng

Vêyşan

Ez,
sepeyeya şanê tariyanê
zımıstani.

Tı,
aşmiya amnanı.

Ez,
bê sınıor,
şanê aşmiya to.

Tı,
awa çolı
germeya amnanı
u ez têyşan
vıradê to dı
zey qeçekêno bê şıt
vêyşan.

Qirayena to

Weş a mı,
ez mêymanê to ya
doşekê ravini
bı destê xü ya
wazena to nas kera
bı boyê to ya.

Ze varanê şanı,
ma xü nımna bı
bınê cı dı...
U lewê ma yê têyşan
zey dê erdê qelışyaye...

Heme bı êy feqireya,
zeriya to ze asın
hêrsanê to ze adır
mı veşna.

Koyan bı ze şinê qeçeka
ser miyanê mı dı
-tı-
tewê to
u hêrsê çımanê to
lepanê mı pır kerd.

Ax weş a mî,
ax delal a mî
tî hêşê çımanê mın o jewemin
tî virê mî dî rê
bın adıran dî.

Qijiniya to,
zey têşaneyaya
golî Wanî
ez pelê dara
darê xû ra kewta
-wesarê-
ver va yê serdî.

Bınê şanê varıtınî dî
mî to vîna
u mî axınî antî
u pêhesyayena to
gonî ya mî kerd germ
qesba mî dî...

Vıra rê to dî
vengê pêlê awî
u daranê wuşkan
ez mîsaya
hêrsanê
çımanê xû
arêkerdenî rê
Qandê hesretê to.

Kam nê wazeno

Êy işkence!
zılmê ganê mî
kêberê asîn her wext girote
dıropê goni
ser dıranê mîn o şıkyaye
dırbetın o -vir aneyena mî-

Bı destê NEWTON a elektrik icat bi
u bi roşnayeya şanê girotey
şermayenî nê mend
u camêrdey bi parçe-perçe
laberê waştênî niyame şıkyayenî.

Embaz u leşwanê mî
şıma çımanê mî ver dî
zeydê rojanê amnanî, derg...
Zeydê melodiyêno weş
goşanê mî miyandê şırqan kenê.

Ax...A tamê goni
ser lewanê to bi
lewanê to kerdê parçe-parçe
u goniya to
peydê kêberê asînê ê girotey
u lepê gonitêşanan dî.

Kam nê wazeno heyatê xû bıramno
u serê xû yê gencey
kam nê wazeno, kam nê wazeno...
Her çen dî girote bıbo zi gan
her tım wazeno jin bıkeroy.

Mij

Ez şiya
to,
vira kerda
ez ameya
tı,
dur kewta
çııyo waştênê to güla mı ?

Ez zana waştêya mı
ma qeçekey dı pêhezkerd
to hetı
pak bi zerya mı
zelal bi.

Bonê to
axinê to
miyanê mij dı
qandê mı rayver bi
u zeriweşey miyanê mı dı
ca kerd.

Ez ameya
laberê,
Tı heyal biya.

Şermayenı

To ra

ez nê şermayena.

Qandê k1,

tı ê mı niya.

Laberê;

medı şermayenı

o k1 ganê to ra,

jew parçe yo.

Mı kam nê vîna kî

Mı kam kam vîna
vêşan, têşan u nêçaran
Mı kam kam vîna
bî ruwendo keleya,
 hîngêmên werdê
nêy hetî zî
ê kî qandê nandê xû kar kerdê
mı wumî merdîmî vîna kî
heyat kerdê, vêhêrê mewkî bî
mı çiyê wûnî vînay kî
herunda namî dî, penîr werdê
ê kî feqîran nê fîkîryayê,
 û reheteya werdê
ê dostanî xû nê fîkîryayê
tew bî lepana perey
dayê qandê makyajê xû
Mı kam kam vîna
ax dostanê dî
 eger şîma bîzanê
mı kamî nê dî kî.

Hüş!

"Hüş!" heger ez vaca
tı yê bî şermayê vatenê mı ra

Ax zerya mı dî rakewte
bî no qespayê dîrbetına
edo senin to hezkera?
Tı senin hezkerê
bî eşqanê to yê kîhani
kî qesbayê to kerdo kûfıkın?

Çiyê kîhani
mı çırna bî to ya
jew jew...
Ze poçkê do newe
mı to zi naya bî poçkê dê
o çiyê kîhanan.